

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

572. meddelelse. 14. februar 1957

*A Forsøgsresultater***Stammeforsøg med almindelig rajgræs og timothe
1953—1956**

I årene 1953—56 er der på lermuld ved Lyngby, Tystofte, Aarslev og Ødum, på sandmuld ved Borrís og Tylstrup og på marsk ved Højer gennemført forsøg med stammer af almindelig rajgræs og timothe.

Der er foretaget udlæg i dæksæd i 1953 og 1954. På alle forsøgssteder på agerjord har stammerne været udlagt i blanding med rødkløver og på marsken i blanding med hvidkløver. Ved Tystofte, Aarslev og Ødum er tillige gennemført forsøg, hvor stammerne har været udlagt i renbestand. Der er i reglen gødet med 200—300 kg superfosfat og 200—300 kg kaligødning og til forsøgene i renbestand tillige med 300 kg kalksalpeter om foråret og 100—200 kg kalksalpeter efter 1., 2. og i nogle tilfælde 3. slæt.

For hvert udlæg er gennemført udbyttebestemmelse i to år, idet der i 1. brugsår er taget en høslæt ved skridning og 2—3 efterslæt, medens i 2. brugsår første slæt er taget tidligt og i reglen 4—5 slæt ialt. Der er udført analyse for tørstof og råprotein, men ikke botanisk analyse, og de anførte udbyttetal for forsøgene i blanding angiver derfor samlet udbytte af græs og kløver.

Almindelig rajgræs

I forsøgene har deltaget 9 sildige og 4 tidlige stammer. 2. års forsøget i blanding ved Ødum 1956 måtte kasseres på grund af for uensartet kløverbestand, og opgørelsen omfatter derfor ialt 14 1. års og 13 2. års forsøg i blanding og 6 1. og 2. års forsøg i renbestand.

Hovedresultaterne fremgår af omstående oversigt og af bilaget, hvor forholdstal for udbyttet ved de enkelte forsøgssteder er anført.

		Forsøg i bl. m. kløver				Forsøg i renbestand			
		hkg pr. ha				hkg pr. ha			
		tørstof		råprot.		tørstof		råprot.	
		1. år	2. år	ialt	ialt	1. år	2. år	ialt	ialt
Sildig	Øtofte Dux III . . .	94.9	53.6	147.9	22.5	86.1	44.4	130.5	12.6
»	Ørnehøj III	93.4	53.8	147.2	22.8	83.7	44.6	128.3	12.6
»	E.F. Trifolium III . . .	93.1	53.5	146.6	22.8	81.3	43.5	124.8	12.2
»	Trifolium Vikt. III . . .	92.4	53.0	145.4	22.7	80.9	42.9	123.8	12.1
»	Stensballe III	92.3	52.4	144.7	21.9	81.9	43.8	125.8	12.2
»	Dæno III	91.1	53.5	144.6	22.1	82.5	44.9	127.4	12.7
»	Pajbjerg Lenta III . . .	92.0	52.2	144.2	21.9	82.0	44.4	126.4	12.5
»	Hunsballe III	91.3	52.2	143.5	22.2	81.4	44.2	125.6	12.5
»	Hunsballe	90.9	52.0	142.9	22.2	80.1	43.5	123.6	12.2
Tidlig	Pajbjerg Verna III . . .	90.3	55.2	145.5	22.5	80.8	45.5	126.3	12.3
»	Pajbjerg Presto III . . .	89.4	54.8	144.2	21.8	77.4	45.7	123.1	12.2
»	Øtofte III	88.8	55.3	144.1	21.9	78.2	46.3	124.5	12.3
»	Stensballe	88.1	53.9	142.0	21.5	77.0	43.4	120.4	11.9

Mellem de sildige stammer er der en forskel i tørstofudbyttet fra højest- til lavestydende på ca. 3 pct. i blanding og ca. 5 pct. i renbestand. De tidlige stammer ligger på omtrent samme udbytte-niveau som de sildige. Mellem de 3 første er der en variation på ca. 1 pct. i blanding og ca. 3 pct. i renbestand, medens den sidste stamme ligger lavere.

Rækkefølgen er knapt ens i blanding og i renbestand, og der er også mindre forskelle i rækkefølgen i 1. og 2. brugsår. De tidlige stammer har gennemgående givet lidt mindre i 1. og lidt mere i 2. år end de sildige.

Udbyttet af råprotein forholder sig stort set som tørstofudbyttet.

De tidlige stammer skrider 8—9 dage tidligere end de sildige, men indenfor hver gruppe er der ingen væsentlig forskel mellem stammerne i tidlighed.

De 8 første sildige og de 3 første tidlige stammer er anerkendt i 1. klasse og får ret til at føre romortal III i forbindelse med stammenavnet.

Sildig Øtofte Dux III og *Tidlig Øtofte III* tilhører Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Sildig Ørnehøj III tilhører A/S Dansk Frø- og Siloselskab, København.

Sildig E. F. Trifolium III og *Sildig Trifolium Viktoria III* til-

hører A/S Dansk Frøavls Kompagni og Markfrøkontoret (Trifolium), København.

Sildig Stensballe III tilhører Østergaards Frøavl A/S, Stensballe, Horsens.

Sildig Dæno III tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Sildig Pajbjerg Lenta III, Tidlig Pajbjerg Verna III og Tidlig Pajbjerg Presto III tilhører Pajbjergfonden, Børkop.

Sildig Hunsballe III tilhører A/S Frøavlscentret Hunsballe, Holstebro.

Timothe

Der blev til deltagelse i forsøgene anmeldt 5 stammer, og i sidste udlæg har endvidere deltaget en svensk stamme. Ved opgørelsen er udbyttet for denne omregnet i forhold til gennemsnit af de øvrige, som har været med i begge udlæg. Ved Ødum mislykkedes udlægget i blanding med kløver i 1953, og opgørelsen omfatter derfor ialt 13 1. og 2. års forsøg i blanding og 6 1. og 2. års forsøg i renbestand.

Hovedresultaterne fremgår af nedenstående oversigt og af bilaget.

	Forsøg i bl. m. kløver				Forsøg i renbestand			
	hkg pr. ha				hkg pr. ha			
	tørstof		råprot.		tørstof		råprot.	
	1. år	2. år	ialt	ialt	1. år	2. år	ialt	ialt
Øtofte A III	86.4	59.8	146.2	24.7	80.1	53.7	133.8	14.2
Dæno III	85.2	58.6	143.8	24.5	77.3	52.5	129.8	14.2
Øtofte III	84.7	58.7	143.4	24.1	76.2	52.8	129.0	13.9
Pajbjerg III	84.9	57.9	142.8	24.2	76.6	52.8	129.4	14.1
Trifolium	84.2	57.6	141.8	24.3	74.0	50.7	124.7	13.8
Svaløf Omnia	84.2	59.1	143.3	24.5	75.2	48.4	123.6	13.6

De 4 første stammer opnår anerkendelse i 1. klasse og ret til at føre romertal III i forbindelse med stammenavnet.

Mellem de anerkendte stammer er der en forskel i tørstofudbytte på 2—3 pct. i blanding og 3—4 pct. i renbestand. Råproteinudbyttet forholder sig som tørstofudbyttet, og tidligheden, udtrykt ved skridningstidspunktet, er meget nær ens for disse stammer.

Øtofte A III og *Øtofte III* tilhører Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger.

Dæno III tilhører A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Pajbjerg III tilhører Pajbjergfonden, Børkop.

Stammeforsøg med almindelig rajgræs og timothe 1953—1956
 Forholdstal for tørstofudbytte i to brugsår

4

	Forsøg i blanding med kløver								Forsøg i renbestand			
	gens.	Lyngby	Tys- tofte	Aars- lev	Ødum	Borris	Tyl- strup	Højer	gens.	Tys- tofte	Aars- lev	Ødum
Almindelig rajgræs												
Sildig Dux Øtofte III.....	102	101	102	102	106	101	101	103	104	102	104	107
» Ørnehøj III.....	102	100	103	101	102	100	100	106	102	102	104	104
» E. F. Trifolium III.....	101	100	102	101	102	100	101	103	100	98	100	101
» Trifolium Viktoria III....	100	98	100	99	104	100	100	102	99	97	100	100
» Stensballe III.....	100	101	99	100	102	99	99	99	100	99	100	101
» Dæno III.....	100	100	99	100	103	100	99	98	102	102	100	102
» Pajbjerg Lenta III.....	100	100	98	99	103	102	99	97	101	98	101	103
» Hunsballe III.....	99	98	101	99	101	99	98	98	100	100	100	101
» Hunsballe.....	99	98	100	96	101	99	99	98	98	99	97	100
Tidlig Pajbjerg Verna III.....	100	102	99	100	98	100	102	101	101	103	101	98
» Pajbjerg Presto III.....	100	100	98	101	94	101	101	100	98	101	99	94
» Øtofte III.....	100	103	100	101	91	100	101	99	99	101	101	95
» Stensballe.....	98	98	97	101	95	98	100	96	96	98	96	94
Gens. hkg pr. ha = 100.....	144.8	160.3	128.6	137.1	125.7	164.0	119.8	168.6	125.4	128.4	124.2	123.8
Timothe												
Øtofte A III.....	102	102	102	100	101	101	101	104	103	102	105	104
Dæno III.....	100	101	100	100	100	101	98	101	100	101	100	100
Øtofte III.....	100	100	99	101	100	100	101	100	100	99	99	101
Pajbjerg III.....	99	100	99	100	101	99	100	98	100	100	100	100
Trifolium.....	99	98	100	99	99	98	100	98	96	98	95	96
Svaløf Omnia.....	100	99	98	102	101	100	98	100	96	95	93	98
Gens.* hkg pr. ha = 100.....	143.6	146.0	157.8	138.6	167.3	148.0	106.1	153.8	129.3	125.8	122.1	140.3

* 5 første stammer.